

30.09.2019 № 623/3

на _____ від _____

**Голові Комітету Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та митної
політики**

Гетманцеву Д. О.

**копія: Першому заступнику голови
Комітету Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та митної
політики**

Железняку Я. І.

**копія: Секретарю Комітету Верховної
Ради України з питань фінансів,
податкової та митної політики
Палиці І. П.**

Шановний Даниле Олександровичу!

Користуючись нагодою, дозвольте висловити Вам запевнення у моїй високій повазі, побажати успіхів у Вашій діяльності на благо України та звернутися з наступним.

На робочій зустрічі 27 вересня цього року Вами було зазначено про необхідність активної участі громадськості в робочих групах Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Верховної Ради України. Наразі, експерти ВГО «Асоціація платників податків України» (далі – ВГО АППУ) та представники Української Ради Бізнесу (далі – УРБ) беруть активну участь в роботі робочих груп, які створені для обговорення ряду законопроектів.

Так, 30 вересня цього року о 12:00 відбулося засідання робочої групи щодо обговорення законопроекту за № 1208-2, в якому я прийняв особисту участь, як Президент ВГО АППУ та член Наглядової Ради УРБ.

Озвучені зауваження і пропозиції ВГО АППУ до законопроекту № 1208-2 мною були передані представникам Секретаріату Комітету під час проведення засідання робочої групи, які офіційно направляю на Ваше ім'я.

Шановний Даниле Олександровичу, Всеукраїнським громадським об'єднанням «Асоціація платників податків України» ретельно проаналізовано проект Закону «Про Бюро фінансових розслідувань» від 18.09.2019 року за № 1208-2, який вважаємо за доцільне прийняти за основу.

Однак, наголошуємо, що на думку фахівців ВГО АППУ законопроект за № 1208-2 містить ряд концептуальних недоліків, на які необхідно звернути увагу під час його прийняття. Зокрема, необхідність визначення положень, які б забороняли здійснювати іншими правоохоронними органами досудове

розслідування злочинів, що підслідні Бюро фінансових розслідувань (далі – БФР):

Відповідно до задекларованої мети створення БФР та згідно з текстом пояснлювальної записки до законопроекту, вказаний орган створюється як єдиний правоохоронний орган, що покликаний боротися з фінансовими (економічними) злочинами.

Разом з тим, положення законопроекту (в тому числі в частині внесення змін до КПК України) абсолютно не містять будь-яких заборон чи обмежень щодо розслідування іншими правоохоронними органами кримінальних проваджень за злочинами, що підслідні БФР. Одночасно, законопроектом не встановлюється будь-яких положень, які б зобов'язували прокурорів визначати підслідність злочинів, що віднесені до компетенції БФР, виключно за цим новоствореним органом.

Окремо слід зазначити, що вказана вище потреба встановлення певного бар'єру для інших правоохоронних щодо розслідування кримінальних проваджень за злочинами, що підслідні БФР, є необхідністю, яка може зневолювати тиск на бізнес, що має місце сьогодні. Це питання є актуальним із врахуванням того, що положеннями законопроекту не передбачається ліквідація підрозділів інших правоохоронних органів, що займаються виявленням та розслідуванням економічних злочинів (підрозділів СБУ та Національної поліції).

З метою усунення зазначеного недоліку було б доречним доповнити ч.3 ст. 216 КПК України наступними абзацами:

«Досудове розслідування кримінальних правопорушень, які віднесені до підслідності БФР, здійснюються виключно детективами БФР, у тому числі у випадках коли хоча б одне з кримінальних правопорушень, при сукупності злочинів, відноситься до підслідності БФР.

Іншим правоохоронним органам заборонено здійснювати досудове розслідування злочинів, які передбачені в абзаці першому частини третьої статті 216 цього Кодексу».

Також, як один із варіантів, було б доречним внесення змін до ч. 2 ст.218 КПК України, яку можливо викласти у такій редакції:

«2. Якщо слідчому із заяви, повідомлення або інших джерел стало відомо про обставини, які можуть свідчити про кримінальне правопорушення, розслідування якого не віднесене до його компетенції, він (окрім випадку, передбаченого цією частиною статті 218) проводить розслідування доти, доки прокурор не визначить іншу підслідність.

Якщо слідчому будь-якого правоохоронного органу (окрім Бюро фінансових розслідувань) з будь-якого джерела інформації стане відомо про обставини, які можуть свідчити про вчинення злочину, віднесеного до підслідності Бюро фінансових розслідувань, він зобов'язаний, за наявності підстав, внести відповідні відомості до ЄРДР та невідкладно направити матеріали, що свідчать про обставини вчинення таких злочинів, прокурору для визначення підслідності та спрямування їх до відповідного територіального підрозділу БФР».

Відсутність серед переліку злочинів, що підслідні БФР ряду економічних злочинів:

Належному функціонуванню новоствореного Бюро, як єдиного органу, що покликаний боротися із економічними злочинами, може суттєво перешкоджати відсутність серед переліку злочинів, які віднесені відповідними змінами до ст. 216 КПК до компетенції БФР, злочинів, що передбачені ст. ст. 190, 191 КК України (хоча, наприклад, незаконне відшкодування (розкрадання) ПДВ, якраз, за кваліфікуючими ознаками, і є злочином за ст. 191 ККУ).

Необхідність врегулювання законопроектом певних особливостей внесення відомостей до ЄРДР для окремих злочинів, підслідних БФР:

Переважна більшість злочинів, що віднесені до компетенції БФР (наприклад, ст. 212, 212-1, 219 ККУ тощо) мають свою специфіку і для встановлення ознак кримінального правопорушеннями за такими злочинами потребуються попередні документальні висновки компетентних органів (ДПС, Державної інспекції – в частині розкрадання державного майна, спеціалізованих контролюючих органів тощо) або рішень суду (у випадку ст. 219 ККУ), а тому законопроектом було б доречно врахувати певні особливості щодо початку досудових розслідувань стосовно окремих специфічних злочинів, підслідних саме БФР.

Мова, наприклад, йдеється про ст. 212 та 212-1 ККУ (ухилення від сплати податків), досудове розслідування щодо яких, за теорією права та позицією Верховного суду України, може починатись лише за фактом порушень податкових норм, які, в свою чергу, мають бути виявлені виключно актом податкової перевірки (відповідні пропозиції щодо внесення змін до ст. 214 КПК України та ст. 56 Податкового кодексу України додаються).

Не врахування вказаних особливостей щодо початку досудових розслідувань стосовно окремих специфічних злочинів з великою вірогідністю може призвести до того, що інші правоохоронні органи, не будучи компетентними, не розуміючи специфіки таких злочинів можуть розпочинати досудове розслідування з необґрунтovаних підстав, що, у підсумку, після передачі таких проваджень до БФР, призведе до зайвого завантаження неефективною роботою його підрозділів.

Шановний Даниле Олександровичу, запевняємо, що Ви цілковито можете розраховувати на підтримку ВГО «Асоціація платників податків України».

Як представники громадянського суспільства, заявляємо про свою готовність до конструктивної співпраці та участі у законотворчій роботі.

Даний лист прошу вважати доповненням до листа ВГО АППУ від 19.09.2019 року за № 590/3.

Президент
Надзвичайний і Повноважний Посол

Герасименко Л.М.
(044) 359-10-61; (050) 310-43-47

3 жуна 2019 р.
Григорій Катамадзе